

Europaskolorna

Generalsekreterarens kansli
Enheten för Pedagogisk utveckling

Ref. : 2011-06-D-9-sv-2

Orig. : SV

Svenska som första språk kursplan

(Förskola, Primär- och Sekundärstadiet)

Swedish L1 Syllabus

(nursery, primary and secondary)

APPROVED BY THE JOINT TEACHING COMMITTEE ON 5 AND 6 OCTOBER 2011 IN
BRUSSELS

Träder i kraft med omedelbar verkan
Immediately entry into force October 2011

Innehållsförteckning

Summary	4
1 Syfte och mål	5
1.1 Allmänt syfte med utbildningen i modersmålet	5
1.2 Allmänna mål	5
1.3 Inlärnin g av svenska i Europaskolorna	6
2 Utbildningens genomförande	7
2.1 Läsning	7
2.2 Skriftlig framställning	8
2.3 Muntlig framställning	8
2.4 Språklära och språkriktighet	8
2.5 Språkets liv och utveckling	9
2.6 Litteraturkunskap	9
2.7 Textanalys	9
2.8 Andra språkliga och estetiska uttryckssätt	9
3 FÖRSKOLAN	9
4 PRIMÄRSTADIET	10
4.1 Ämnesspecifikt syfte	10
4.2 Centralt innehåll för årskurs 1-3	11
4.2.1 Läs a och skriva	11
4.2.2 Tala, lyssna och samtala	11
4.2.3 Berättande texter och sakprosatexter	11
4.2.4 Språkbruk	11
4.2.5 Informationssökning och källkritik	12
4.2.6 Kultur och samhälle	12
4.3 Centralt innehåll för årskurs 4-5	12
4.3.1 Läs a och skriva	12
4.3.2 Tala, lyssna och samtala	12
4.3.3 Berättande texter och sakprosatexter	12
4.3.4 Språkbruk	13
4.3.5 Informationssökning och källkritik	13
4.3.6 Kultur och samhälle	13
5 SEKUNDÄRSTADIET	13
5.1 Ämnesspecifikt syfte för S1 – S7	13
5.2 Centralt innehåll för S 1–S 3	15
5.2.1 Läs a och skriva	15
5.2.2 Tala, lyssna och samtala	15
5.2.3 Berättande texter och sakprosatexter	15
5.2.4 Språkbruk	15
5.2.5 Informationssökning och källkritik	16
5.3 Centralt innehåll för S 4 – S 5	16
5.3.1 Läs a och skriva	16
5.3.2 Tala, lyssna och samtala	16
5.3.3 Berättande texter och sakprosatexter	16
5.3.4 Språkbruk	17
5.3.5 Informationssökning och källkritik	17
5.4 Centralt innehåll för S 6 - S7	17
5.4.1 Läs a och skriva	17
5.4.2 Tala, lyssna och samtala	18
5.4.3 Berättande texter och sakprosatexter	18

5.4.4	Språkbruk.....	18
5.4.5	Informationssökning och källkritik.....	18
6	Utvärdering.....	18
6.1	Allmänna principer för utvärdering och betygsättning.....	18
6.2	PRIMÄRSTADIET	19
6.2.1	Kriterier för bedömning på Primär.....	19
6.2.2	Riktlinjer för utvärderingen på Primär	19
6.3	SEKUNDÄRSTADIET	20
6.3.1	Kriterier för bedömning på Sekundär	20
6.3.2	Riktlinjer för utvärderingen på Sekundär.....	20
6.3.3	Skriftlig framställning.....	20
6.3.4	Skriftliga provuppgifter.....	20
6.3.5	EB-studentexamen	21
7	Bedömning, betygsättning och stödmaterial i det nationella skolsystemet i Sverige	21
BILAGA	22
1	ALLMÄNNA KRAV	22
2	DET SKRIFTLIGA PROVET I SPRÅK 1	22
2.1	Krav	22
2.2	Anvisningar för examen	22
2.3	Provets längd.....	22
2.4	Provets utformning	22
2.5	Ämnenas art och antal	23
2.6	Textens natur	23
2.7	Hjälpmedel	23
2.8	Betygsättning.....	23
3	DET MUNTliga PROVET I SPRÅK 1	23
3.1	Krav	23
3.2	Anvisningar för examen	24
3.3	Provets längd.....	24
3.4	Provets utformning.....	24
3.5	Textens natur	24
3.6	Övriga hjälpmedel	24
3.7	Betygsättningen.....	24

Summary

The Swedish L1 syllabus applies to the Nursery, Primary and Secondary levels of the European School system and has been structured in accordance with the European School syllabuses.

The Nursery level syllabus is the same for all language sections, Early Childhood Education (2001-01-D-15-en-3). This LI syllabus consequently only includes sections on language development from the curriculum for the Swedish pre-school, the 1998 Curriculum for the Pre-School, Lpfö 98, revised in 2010. Otherwise, the European School document Early Childhood applies to mother tongue tuition for this type of school.

The L1 syllabus has been revised on the basis of the new Swedish curricula and syllabuses for the compulsory school and the new syllabuses for the upper secondary school that come into effect in the autumn of 2011. This revision does not entail any comprehensive change in the approach to the subject Swedish in comparison with previous syllabuses but aims at clarifying the content.

The L1 syllabus starts by taking up the overarching objectives and goals as well as learning Swedish at the European School, followed by a description of how teaching takes place. This section is common for teaching of Swedish throughout the whole school system from the European School's Nursery level to the final year at Second level. The syllabuses are then divided into sections with *objectives* and *key contents* in accordance with the structure of the new compulsory school syllabus for Swedish and the upper secondary school syllabus.

The wording of the section on *objectives* makes clear the responsibility of teaching to enable pupils to develop the specified knowledge and abilities. The section concludes with a number of goals expressed as subject-specific abilities. These apply to all years in Primary and Secondary and form the basis for assessment. The goals do not set any limit to the development of pupils' knowledge – it is not therefore possible to regard this as something that can be finally achieved.

The *key content* takes up what is to be dealt with in teaching. The content is divided into areas of knowledge, which in turn consist of a number of points. Key contents include subject matter, for example, methods, concepts and theories. The areas of knowledge do not correspond to areas of work in teaching, but are solely a means of structuring the content of the subject. The key contents do not either specify how many hours of teaching must be devoted to the different parts or take up all teaching content. There is always scope for the teacher to complement the content on the basis of the pupils' needs and interests.

1 Syfte och mål

1.1 Allmänt syfte med utbildningen i modersmålet

Språket är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker sin personlighet, sina känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker. Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts. Kärnan i ämnet svenska är språk och litteratur. Med hjälp av skönlitteratur, sakprosatexter och olika typer av medier lär människan känna sin omvärld, sina medmänniskor och sig själv.

Utbildningen i ämnet svenska syftar till att ge eleverna möjligheter att använda och utveckla sin förmåga att tala, lyssna, se, läsa och skriva samt att uppleva och lära av skönlitteratur, film och teater. Språkförmågan har stor betydelse för allt arbete i skolan och för elevernas fortsatta liv och verksamhet. Det är därför ett av skolans viktigaste uppdrag att skapa goda möjligheter för elevernas språkutveckling.

Utbildningen i ämnet svenska syftar till att hos eleverna stärka den personliga och kulturella identiteten, att utveckla tänkandet, kreativiteten och förmågan till analys och ställningstagande. Den syftar vidare till att bidra till framgång i studierna och förmågan att kommunicera med andra.

I sin syn på språkets uppgift överensstämmer Europaskolorna med den språksyn som finns i många andra länder. Därför äger många formuleringar i kursplaner för de svenska skolorna sin giltighet också för Europaskolorna.

1.2 Allmänna mål

Europaskolorna måste fylla en dubbel uppgift. Å ena sidan gäller det att garantera elevernas egentliga utbildning, vilken består av de olika ämnena. Å andra sidan gäller det att gynna varje elevs utveckling i ett bredare socialt och kulturellt sammanhang. Således består utbildningen av att tillägna sig de kunskaper, den förståelse, de begrepp och de färdigheter som är specifika för varje ämne. Vidare måste eleverna lära sig att framföra, tolka, värdera och tillämpa de förvärvade kunskaperna. Personlig utveckling sker i många olika sammanhang: mentalt socialt och kulturellt. För eleverna gäller det att bli medvetna om vad som menas med ett lämpligt uppförande, att förstå miljön där de arbetar och lever samt att utveckla en egen identitet. I realiteten visar det sig att dessa två mål är omöjliga att hålla isär i skolan.

De två huvudmålen utvecklas tillsammans med kunskap och medvetenhet om den europeiska verkligheten, som karaktäriseras av de olika europeiska kulturernas rikedom. Den medvetenhet och den erfarenhet som eleverna får genom den gemensamma europeiska livsmiljön bör hos dem utveckla ett speciellt förhållningssätt – en mångkulturell tillhörighet – som gör att eleverna respekterar varje europeiskt lands traditioner samtidigt som de bevarar sin egen nationella identitet.

1.3 Inlärnin g av svenska i Europaskolorna

Utbildningen i svenska i Europaskolorna syftar till att ge svenska elever som vistas utomlands möjlighet att aktivt behärska sitt modersmål. Syftet är även att vidmakthålla och vidareutveckla sådana kunskaper i svenska som underlättar för eleven att eventuellt komma tillbaka till hemlandet.

Ett litet barns erövrande av det egna modersmålet är lika genomgripande och avgörande för dess livssituation även om detta inte sker i hemlandet och inte i en svensk språkmiljö. Vad som dessutom inträffar när ett barn vistas i en främmande språkmiljö är att det också använder sitt andraspråk, det språk som talas runt om eleven, som redskap för begreppsbyggnad i skolans ämnen, kommunikation, tänkande, världsbildsuppfattning och kulturförmedling. Eftersom modersmålet är av avgörande betydelse för identitet och personlighetsutveckling är det viktigt att modersmålet befästs och utvecklas från tidiga barnår och under hela skoltiden. Att vara aktivt flerspråkig är en styrka och tillgång för unga människor. I en centraleuropeisk språkmiljö är modersmålet av naturliga skäl i underläge på grund av bristen på stimulans från språkmiljön runt omkring. Att undervisa i modersmålet är en utmaning för Europaskolorna, och det krävs speciella metoder och arbetssätt för att gynna elevernas språkutveckling och därmed deras personlighetsutveckling och uppfattning om sin nationella identitet och sin mångkulturella tillhörighet.

En utmaning för undervisningen i Europaskolorna är att eleverna ska få möjligheter att lära sig begrepp på sitt modersmål när de redan har lärt sig dessa begrepp på ett annat språk. I en svenskspråkig miljö är det lättare att erbjuda elever ett mångsidigt utbud av teater, film och andra medier. Det är för Europaskolorna en särskild utmaning att kunna ge sådana väsentliga upplevelser som är viktiga för tänkandet, språket, fantasin och känslolivet. Det ställer speciella krav på utnyttjande av olika sorters läromedel, Internet och datorer. Läraren i modersmål måste ständigt vara observant på om en elevs eventuella språkproblem beror på ett begränsat ord- och begreppsörråd. Svenska språket har för många elever inte så stark ställning i hemmiljön och används kanske främst i vardagliga sammanhang. Situationen för en del elever är därför att de måste lära sig svenska eller i alla fall en hel del begrepp på svenska som om de lär in ett främmande språk. Det ställer också krav på samarbete mellan flera lärare som undervisar eleverna och på ett samarbete över stadierna.

Ju yngre eleverna är när de flyttar utomlands desto svårare är det att stimulera språkutvecklingen i modersmålet, när miljön runt eleverna domineras av andra språk. Det innebär att eleverna behöver mer tid för litteraturläsning och skrivning än de skulle ha behövt i hemlandet för att nå samma nivå av språkbehärskning som de elever som växer upp i Sverige. Uttal, intonation, vardagsspråk, idiomatiska uttryck, talesätt och ordspråk, stilskillnader, betydelseskiftningar är några områden som kräver mer tid och uppmärksamhet i Europaskolorna. Lärarens roll för elevernas språkutveckling blir mycket viktigare än i hemlandet, där de lär sig språket av omgivningen runtomkring. Samtliga lärare som arbetar på en svensk sektion måste aktivt hjälpa till med elevernas språkutveckling, reagera på elevernas språk och själva vara språkliga förebilder. Detta är särskilt betydelsefullt på Europaskolorna. På samma sätt har föräldrarna en avgörande betydelse för elevernas möjligheter att samtala, höra, läsa och på andra sätt öva och uppleva modersmålet i hemmet. Ansvar att skapa stimulerande situationer för kommunikation på modersmålet är mycket större för dessa föräldrar som bor

utomlands än för föräldrar i hemlandet där barn och ungdomar lär sig modersmålet både genom skolans och hemmets insatser och närmiljön, där språket hela tiden förekommer.

2 Utbildningens genomförande

I undervisningen ska de olika momenten integreras trots att de i det följande anges isolerade. Samma aktivitet förekommer under olika åldrar även om svårighetsgraden ökar. Det är inte så att berättelsen är något som hör till de yngre åldrarna och utredning och argumentation till slutet av skoltiden. Unga elever utreder och argumenterar och äldre elever har inte upphört att berätta. Faktatexter av olika svårighetsgrad förekommer i skolans alla klasser. Äldre litteratur är ibland lättare att förstå och ta till sig än moderna texter. Det finns inga åldersspecifika genrer, utan det är nivån som måste anpassas efter åldern och de krav man ställer på elevernas produkter. Svenska är ett ämne där huvudaktiviteterna läsa, skriva, tala, se och lyssna förekommer hela skoltiden, men innehållet för aktiviteterna anpassas till åldern och kraven på vad eleverna kan prestera. Deras självständighet i förmåga att analysera, reflektera och använda sina kunskaper i nya sammanhang växer och fördjupas hela tiden.

Lärarna i svenska i Europaskolorna bör koncentrera undervisningen på språkbehärskning och läsförståelse. Innehållet som finns med ska behandlas i undervisningen och det går också bra att använda i ämnesövergripande arbetsområden i samarbete med andra lärare. Sådana arbetsområden är t.ex. svensk samhällsorientering, utländsk litteratur och teater, men fler exempel finns säkert. Förhållandena skiftar säkert från Europaskola till Europaskola.

Den svenska historien, svensk kultur och svensk samhällsorientering ska ingå som en naturlig del i svenskundervisningen för att skapa varaktiga band med hemlandet och bidra till elevernas identitetsutveckling. Hemlandet ses inte isolerat utan som en del av Europa och världen.

2.1 Läsning

Elevernas läsförmåga skall uppnå de krav som ställs på en vuxen i ett utvecklat och informationsrikt samhälle. En skicklig läsare kan läsa olika typer av texter och anpassa sin lässtrategi efter avsikten med läsningen. Läsaren kan dessutom dra slutsatser av det lästa, kan analysera och tolka och leva sig in i det lästa.

Under de första årskurserna har läsningen stor betydelse för att få uppleva läsglädje och få möjligheter att i diskussioner om det lästa utveckla sin identitet i relation till texten och andra läsare. Det är dessutom viktigt att få upp läshastighet och berika ordförrådet. Under de högre årskurserna är textläsningen i högre grad vägen till den svenska kulturen och det svenska samhället. Ju äldre eleverna är, desto större utrymme tar analys och värdering av texterna.

Litteraturen bör utgöra en naturlig del av undervisningen – både teman och enskilda verk. Läsglädjen skall stimuleras och eleverna skall få möjligheter att läsa och diskutera texter tillsammans och även enskilt. Den skandinaviska litteraturen är utgångspunkt men världslitteratur i svensk översättning ingår också. Eleverna får möjlighet att tränga in i romanens och novellens formvärld och berättarteknik, i lyrik i olika former samt de speciella kännetecknen för dramat under olika tider. Studier av komposition, språk och stil uppmärksammas.

Eleverna skall också få möjligheter att läsa och bearbeta tidningstexter och faktatexter som är av värde för deras utbildning. Att söka information i böcker, på Internet etc. ingår som en väsentlig del av undervisningen samt att sammanställa fakta, tolka, sovra och värdera i informationsflödet.

2.2 Skriftlig framställning

Skrivning övas utifrån elevernas egna erfarenheter och upplevelser. Texter och bilder analyseras. Ett fritt utbyte av tankar och associationer i ett processororienterat skrivande ger inspiration i skapandet. I arbetet ingår olika sätt att hitta ämnen och stoff. Eleverna läser varandras texter, bearbetar och förbättrar. Perspektivväxlingar liksom inlevelse i olika personer, tider och miljöer ingår i experimenterandet med skrivande.

Skrivträningen ska vara allsidig och exempelvis innefatta att skriva brev, referat, recension och texter i sociala medier samt att sammanställa, utreda och argumentera.

Vid en processororienterad skrivundervisning är användning av datorer viktig för att underlätta möjligheterna för eleverna att läsa varandras texter och ge respons på dem och sedan smidigt omdisponera och bearbeta dem.

2.3 Muntlig framställning

Alla former av muntlig framställning ingår kontinuerligt som samtal, diskussion, referat, små föredrag, bokpresentation och intervjuer etc. Ibland får eleverna vända sig till mindre grupper och ibland till större. Att tala inför delvis okända t.ex. lärare eller andra elever ingår också.

I samtal ingår även diskussion om undervisningens uppläggning och planering. Här diskuteras även studieteknik och hur eleverna på bästa sätt kan lägga upp sitt arbete. Det personliga ansvaret understryks.

I Europaskolorna måste särskild vikt läggas vid uttal och intonation i det svenska språket. Även stilskillnader i språket – t.ex. skillnaden mellan formellt och informellt – språk bör särskilt uppmärksammas. Alla lärare som arbetar på en svensk sektion måste hjälpa till att utveckla elevernas muntliga förmåga och tjänstgöra som språkliga förebilder.

2.4 Språklära och språkriktighet

Grundläggande färdighetsträning i grammatik och språkets uppbyggnad är speciellt viktigt för eleverna i Europaskolorna. Mönster och strukturer liksom terminologi måste få stor uppmärksamhet. Det kontrastiva perspektivet, dvs. analys och jämförelser med andra språk som eleverna använder kan i undervisningen vara till stor hjälp för inläringen.

Språkriktighet, skrivregler och regler för avstavning och skiljetecken kan behöva ett större utrymme än i svenska skolor. Detsamma gäller idiomatiska uttryck, talesätt och ordspråk, stilskillnader och skillnader mellan talat och skrivet språk. Datorer med rättstavningsprogram etc. kan vara till hjälp.

2.5 Språkets liv och utveckling

I undervisningen behandlas svenska språkets utveckling genom tiderna och hur det har påverkats och påverkas av andra språk liksom svenskans släktskap med andra språk. Ett kontrastivt perspektiv på språk är särskilt viktigt för Europaskolornas elever med jämförelser mellan de språk de känner till och modersmålet.

I de språkhistoriska studierna ingår teman som skillnader mellan människor av olika kön, olika ålder och samhällsgrupper liksom skillnaden mellan talat och skrivet språk och stilskillnader. I Europaskolorna kan undervisningen om dialekter, norska, danska och finlandssvenska anpassas efter gruppens språksammansättning.

2.6 Litteraturkunskap

Med utgångspunkt från enskilda texter och/eller texter ordnade i teman åskådliggörs och förklaras epoker och strömningar i litteraturen. Särskild vikt läggs vid arketyperna, som har sysselsatt människorna i alla tider, dvs. de stora frågorna om t.ex. livets mening, kärlek, vänskap, rädsla, mod, förhållandet till djur, våld och död. Mer ingående studier av enskilda författarskap ingår även.

2.7 Textanalys

Stor vikt läggs vid att analysera och tolka texter samt vid att värdera dem på ett personligt sätt. I arbetet ingår att studera textgenrer, analysera berättartekniken, se på berättarjaget och olika infallsvinklar samt att analysera innehåll, språk och stil och att göra jämförelser mellan texter. Litteraturvetenskapliga termer och begrepp används.

Analys av informativa tidningsartiklar, debattartiklar och argumenterande texter ingår samt analys av hur man på olika sätt kan få fram ett budskap och tillgodose mottagaraspekten.

2.8 Andra språkliga och estetiska uttrycksätt

Litteratur behöver inte alltid läsas utan kan upplevas genom uppläsning, film, teater, etc. Elevernas eget skapande bör uppmuntras på olika sätt och eleverna kan hämta stimulans genom bild, musik, teater, film etc. och själva skapa t.ex. collage, utställningar, prosatexter, dikter och intervjuer

3 FÖRSKOLAN

Språk och lärande hänger oupplösligt samman liksom språk och identitetsutveckling. Förskolan ska lägga stor vikt vid att stimulera varje barns språkutveckling och uppmuntra och ta till vara barnets nyfikenhet och intresse för den skriftspråkliga världen.

Förskolan ska sträva efter att varje barn

- tillägnar sig och nyanserar innebörden i begrepp, ser samband och upptäcker nya sätt att förstå sin omvärld
- utvecklar sin förmåga att lyssna, reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar och försöker förstå andras perspektiv

- utvecklar nyanserat talspråk, ordförråd och begrepp samt sin förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra
- utvecklar intresse för skriftspråk samt förståelse för symboler och deras kommunikativa funktioner
- utvecklar intresse för bilder, texter och olika medier samt sin förmåga att använda sig av, tolka och samtala om dessa

Förutom ovanstående regleras förskolans arbete med modersmålsundervisningen i dokumentet Early Education Curriculum (2011-01-D-15-en-1).

4 PRIMÄRSTADIET

4.1 Ämnesspecifikt syfte

Undervisningen i ämnet svenska ska syfta till att eleverna utvecklar sitt tal- och skriftspråk så att de får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften. Det innebär att eleverna genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla språket för att tänka, kommunicera och lära.

Undervisningen ska stimulera elevernas intresse för att läsa och skriva. Undervisningen ska även syfta till att eleverna utvecklar förmåga att skapa och bearbeta texter, enskilt och tillsammans med andra. Eleverna ska även stimuleras till att uttrycka sig genom olika estetiska uttrycksformer. Vidare ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om hur man söker och kritiskt värderar information från olika källor.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla sina kunskaper om hur språkbruk varierar beroende på sociala sammanhang och medier. På så sätt ska undervisningen bidra till att stärka elevernas medvetenhet om och tilltro till den egna språkliga och kommunikativa förmågan. Undervisningen ska också bidra till att eleverna får förståelse för att sättet man kommunicerar på kan få konsekvenser för den egna personen och för andra människor. Därigenom ska eleverna ges förutsättningar att ta ansvar för det egna språkbruket.

Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla sin kulturella identitet och bli flerspråkiga. Genom undervisningen ska eleverna därför ges möjligheter att utveckla sina kunskaper om kultur och samhälle i Sverige. Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar ett jämförande förhållningssätt till kulturer och språk.

Genom undervisningen i ämnet svenska ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- formulera sig och kommunicera i tal och skrift,
- läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang
- urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer, och
- söka information från olika källor och värdera dessa.
- reflektera över svenska traditioner, kulturella företeelser och samhällsfrågor

4.2 Centralt innehåll för årskurs 1-3

4.2.1 Läsa och skriva

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter samt för att anpassa läsningen efter textens form och innehåll.
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar.
- Enkla former för textbearbetning
- Handstil och att skriva på dator.
- Språkets struktur med stor och liten bokstav, punkt, frågetecken och utropstecken samt stavningsregler för vanligt förekommande ord i elevnära texter.
- Alfabetet och alfabetisk ordning.
- Sambandet mellan ljud och bokstav.

4.2.2 Tala, lyssna och samtala

- Att lyssna och återberätta i olika samtalssituationer.
- Muntliga presentationer och muntligt berättande om vardagsnära ämnen för olika mottagare. Bilder och andra hjälpmedel som kan stödja presentationer.
- Berättande i olika kulturer, under olika tider och för skilda syften.

4.2.3 Berättande texter och sakprosatexter

- Berättande texter och poetiska texter för barn i form av rim, ramsor, sånger, bilderböcker, kapitelböcker, lyrik, dramatik, sagor och myter. Berättande och poetiska texter som belyser människors upplevelser och erfarenheter.
- Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning samt litterära personbeskrivningar.
- Några skönlitterära barnboksförfattare och illustratörer.
- Beskrivande och förklarande texter, till exempel faktatexter för barn, och hur deras innehåll kan organiseras.
- Instruerande texter, till exempel spelinstruktioner och arbetsbeskrivningar, och hur de kan organiseras med logisk ordning och punktuppställning i flera led.
- Texter som kombinerar ord och bild, till exempel film, interaktiva spel och webbtexter.

4.2.4 Språkbruk

- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor.
- Ord och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter.
- Hur ord och yttranden uppfattas av omgivningen beroende på tonfall och ords nyanser.
- Skillnader mellan tal- och skriftspråk, till exempel att talet kan förstärkas genom röstläge och kroppsspråk.

4.2.5 Informationssökning och källkritik

- Informationssökning i böcker, tidskrifter och på webbsidor för barn.
- Källkritik, hur texters avsändare påverkar innehållet.

4.2.6 Kultur och samhälle

- Traditioner och högtider som eleven möter i olika sammanhang
- Lekar och musik från Sverige

4.3 Centralt innehåll för årskurs 4-5

4.3.1 Läsa och skriva

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna.
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.
- Olika sätt att bearbeta egna texter till innehåll och form. Hur man ger och tar emotrespons på texter.
- Handstil, samt att skriva, disponera och redigera texter för hand och med hjälp av dator.
- Språkets struktur med meningsbyggnad, huvudsatser, bisatser, stavningsregler, skiljetecken, ords böjningsformer och ordklasser. Textuppbyggnad med hjälp av sambandsord.
- Hur man använder ordböcker och andra hjälpmedel för stavning och ordförståelse.

4.3.2 Tala, lyssna och samtala

- Att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser.
- Muntliga presentationer för olika mottagare. Stödord, bilder och digitala verktyg som hjälpmedel för att planera och genomföra en muntlig presentation. Hur röstläge och kroppsspråk kan påverka en presentation.

4.3.3 Berättande texter och sakprosatexter

- Berättande texter och poetiska texter för barn och unga i form av skönlitteratur, lyrik, dramatik, sagor och myter från olika tider och skilda delar av världen, som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.
- Berättande texters budskap, språkliga drag och typiska uppbyggnad med parallellhandling och tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt dialoger.
- Några skönlitterära betydelsefulla barn- och ungdomsboksförfattare och deras verk.
- Beskrivande, förklarande, instruerande och argumenterande texter, till exempel faktatexter, arbetsbeskrivningar, reklam och insändare. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag.

- Texter som kombinerar ord, bild och ljud, till exempel webbtexter, interaktiva spel och tv-program. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag.

4.3.4 Språkbruk

- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor och stödord.
- Ord och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter.
- Ords och begrepps nyanser och värdeladdning.
- Skillnader i språkanvändning beroende på vem man skriver till och med vilket syfte, till exempel skillnaden mellan att skriva ett personligt sms och att skriva till en tidning.
- Språkbruk i Sverige. Några varianter av regionala skillnader i talad svenska.

4.3.5 Informationssökning och källkritik

- Informationssökning i några olika medier och källor, till exempel i uppslagsböcker, genom intervjuer och via sökmotorer på Internet.
- Hur man jämför källor och prövar deras tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

4.3.6 Kultur och samhälle

- Kulturella och samhällsliga frågor med anknytning till Sverige, till exempel seder, bruk och traditioner eller skolgång i Sverige

5 SEKUNDÄRSTADIET

5.1 Ämnesspecifikt syfte för S1 – S7

Undervisningen i ämnet svenska ska syfta till att eleverna utvecklar sin förmåga att kommunicera i tal och skrift samt att läsa och arbeta med olika typer av text, både sakprosa och skönlitteratur. Eleverna ska ges möjlighet att i skönlitteraturen se såväl det särskiljande som det allmänmänskliga i tid och rum.

Undervisningen ska ge rika tillfällen till och stimulera elevernas lust att tala, skriva, läsa och lyssna och därmed stödja deras personliga utveckling. Eleverna ska ges möjlighet att bygga upp en tillit till sin egen språkliga och kommunikativa förmåga och tillägna sig de språkliga redskap som krävs för vardags- och samhällsliv och för olika syften. Därigenom ska eleverna ges förutsättningar att ta ansvar för det egna språkbruket. De ska också ges möjlighet att utveckla sådana kunskaper om muntlig och skriftlig kommunikation som behövs i arbetslivet och för vidare studier.

Undervisningen i muntlig och skriftlig framställning/tal- och skriftspråk ska ge eleverna tillfälle att värdera andras muntliga framställningar och texter samt bearbeta sina egna muntliga framställningar och texter, efter egen värdering och andras råd.

Undervisningen i ämnet svenska ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i och om svenska språket dess normer, uppbyggnad, ursprung och utveckling samt ge dem möjlighet att reflektera över olika typer av språklig variation beroende på sociala sammanhang och medier. Det innebär att eleverna genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla språket för att tänka, kommunicera och lära.

Undervisningen ska stimulera elevernas intresse för att läsa och skriva. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier. Undervisningen ska även syfta till att eleverna utvecklar förmåga att skapa och bearbeta texter, enskilt och tillsammans med andra. Eleverna ska även stimuleras till att uttrycka sig genom olika estetiska uttrycksformer. Vidare ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om hur man söker, sammanställer och kritiskt granskar och värderar information från olika källor.

Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om olika former av sakprosa. I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden.

I undervisningen ska eleverna möta samt få kunskaper om skönlitteratur från olika tider och utveckla förmåga att använda skönlitteratur och sakprosa samt film och andra medier som källa till självinsikt och förståelse av andra människors erfarenheter, livsvillkor, tankar och föreställningsvärldar. Den ska utmana eleverna till nya tankesätt och öppna för nya perspektiv. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier.

Undervisningen ska även bidra till att eleverna får möta och bekanta sig med de nordiska grannspråken

Undervisningen i ämnet svenska ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

1. Förmåga att tala inför andra på ett sätt som är lämpligt i kommunikationssituationen samt att delta på ett konstruktivt sätt i förberedda samtal och diskussioner.
2. Kunskaper om språkriktighet i text samt förmåga att utforma muntliga framställningar och texter som fungerar väl i sitt sammanhang.
3. Kunskaper om den retoriska arbetsprocessen, dvs. att på ett strukturerat och metodiskt sätt planera och genomföra muntlig och skriftlig framställning som tar hänsyn till syfte, mottagare och kommunikationssituation i övrigt.
4. Förmåga att läsa, arbeta med, reflektera över och kritiskt granska sakprosatexter samt producera egna texter med utgångspunkt i det lästa.
5. Kunskaper om centrala svenska skönlitterära verk och författarskap samt förmåga att sätta in dessa i ett sammanhang.
6. Kunskaper om genrer samt berättartekniska och stilistiska drag, dels i skönlitteratur från olika tider, dels i film och andra medier.
7. Förmåga att läsa, arbeta med och reflektera över skönlitteratur från olika tider samt producera egna texter med utgångspunkt i det lästa.
8. Kunskaper om det svenska språkets uppbyggnad.
9. Kunskaper om språkförhållanden i Sverige och övriga Norden samt det svenska språkets ursprung. Förmåga att reflektera över olika former av språklig variation.

5.2 Centralt innehåll för S 1–S 3

5.2.1 Läsa och skriva

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap.
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.
- Olika sätt att bearbeta egna texter till innehåll och form. Hur man ger och tar emot respons på texter.
- Handstil samt att skriva, disponera och redigera texter för hand och med hjälp av dator.
- Språkets struktur med stavningsregler, skiljetecken, ordklasser och satsdelar.
- Ordböcker och andra hjälpmedel för stavning och ordförståelse.

5.2.2 Tala, lyssna och samtala

- Muntliga presentationer och muntligt berättande om ämnen hämtade från vardag och skola. Stödord, bilder och digitala verktyg som hjälpmedel för att planera och genomföra en muntlig presentation. Hur gester och kroppsspråk kan påverka en presentation.

5.2.3 Berättande texter och sakprosatexter

- Berättande texter och poetiska texter för barn och unga från olika tider, från Sverige. Texter i form av skönlitteratur, lyrik, dramatik, sagor och myter som belyser människors villkor.
- Berättande texters budskap, språkliga drag och typiska uppbyggnad .
- Några skönlitterärt betydelsefulla barn- och ungdomsboksförfattare och deras verk.
- Beskrivande, förklarande, instruerande och argumenterande texter, till exempel faktatexter, arbetsbeskrivningar, reklam och insändare. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag.

5.2.4 Språkbruk

- Språkliga strategier för att minnas och lära genom att identifiera nyckelord och föra anteckningar.
- Ord och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Ords och begrepps nyanser och värdeladdning.
- Skillnader i språkanvändning beroende på i vilket sammanhang, med vem och med vilket syfte man kommunicerar.
- Språkets betydelse för att utöva inflytande och för den egna identitetsutvecklingen.
- Några kännetecknande ord och begrepp samt skillnader och likheter mellan de olika nordiska språken.

5.2.5 Informationssökning och källkritik

- Informationssökning i några olika medier och källor, till exempel i uppslagsböcker, genom intervjuer och via sökmotorer på Internet.
- Hur man jämför källor och prövar deras tillförlitlighet.

5.3 Centralt innehåll för S 4 – S 5

5.3.1 Läsa och skriva

- Lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syften, avsändare och sammanhang.
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.
- Olika sätt att bearbeta egna texter till innehåll och form. Hur man ger och tar emot respons på texter.
- Redigering och disposition av texter med hjälp av dator. Olika funktioner för språkbehandling i digitala medier.
- Skriftlig framställning av texter för kommunikation, lärande och reflektion.
- Argumentationsteknik och skriftlig framställning av argumenterande text.
- Svenska språkets uppbyggnad, dvs. hur ord, fraser och satser är uppbyggda samt hur de samspelar i grammatiken
- Skriftlig framställning av texter för kommunikation, lärande och reflektion.
- Argumentationsteknik och skriftlig framställning av argumenterande text.
- Det svenska språkets ursprung, historiska utveckling och släktskapsförhållanden. Språkförändring

5.3.2 Tala, lyssna och samtala

- Att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser.
- Att leda ett samtal, formulera och bemöta argument samt sammanfatta huvuddragen i vad som sagts.
- Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från skola och samhällsliv. Anpassning av språk, innehåll och disposition till syfte och mottagare. Olika hjälpmedel, till exempel digitala verktyg, för att planera och genomföra muntliga presentationer.
- Olika sätt att lyssna och ge respons som är anpassad till kommunikationssituationen.
- Grunderna i den retoriska arbetsprocessen.

5.3.3 Berättande texter och sakprosatexter

- Texter som kombinerar ord, bild och ljud, till exempel webbtexter, interaktiva spel och tv-program. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag.
- Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Skönlitteratur som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor. Lyrik, dramatik, sagor och myter.

- Språkliga drag, uppbyggnad och berättarperspektiv i skönlitteratur för ungdomar och vuxna. Parallellhandling, tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar, inre och yttre dialoger.
- Några skönlitterära genrer och hur de stilistiskt och innehållsligt skiljer sig ifrån varandra.
- Några skönlitterära betydelsefulla ungdoms- och vuxenboksförfattare från Sverige, Norden och övriga världen och deras verk, samt de historiska och kulturella sammanhang som verken har tillkommit i.
- Beskrivande, förklarande, utredande, instruerande och argumenterande texter, till exempel tidningsartiklar, vetenskapliga texter, arbetsbeskrivningar och blogginlägg. Texternas syften, innehåll, uppbyggnad och språkliga drag.
- Texter som kombinerar ord, bild och ljud, och deras språkliga och dramaturgiska komponenter. Hur uttrycken kan samspela med varandra, till exempel i tv-serier, teaterföreställningar och webbtexter.
- Kombinationer av olika texttyper till nya texter, till exempel informerande texter med inslag av argumentation.

5.3.4 Språkbruk

- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel genom att identifiera nyckelord och föra anteckningar
- Ord och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter.
- Ords och begrepps nyanser och värdeladdning.
- Nya ord i språket, till exempel lånord.
- Etiska och moraliska aspekter på språkbruk, yttrandefrihet och integritet i olika medier och sammanhang.
- Språkbruk i Norden med stöd av dansk och norsk litteratur.
- Språkbruk genom tiderna. De nationella minoritetsspråken i Sverige och deras ställning i samhället.
- Dialekter och språkliga varianter i talat och skrivet språk som hänger samman med till exempel ålder, kön och social bakgrund. Skillnader mellan formellt och informellt språkbruk samt attityder till olika former av språklig variation.

5.3.5 Informationssökning och källkritik

- Informationssökning på bibliotek och på Internet, i böcker och massmedier samt genom intervjuer.
- Hur man citerar och gör källhänvisningar.
- Hur man sovrar i en stor informationsmängd och prövar källors tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

5.4 Centralt innehåll för S 6 - S7

5.4.1 Läsa och skriva

Fördjupade studier av innehållet för S4 och S5 med fokus på nedanstående punkter

- Skriftlig framställning av utredande och argumenterande texter som anknyter till den vetenskapliga texttypen. Normer och stildrag som hör till dessa texttyper.

- Strukturering, sovring, sammanställning, sammanfattning och källkritisk granskning.
- Uppbyggnad, disposition, språk och stil i sakprosa och texter av vetenskaplig karaktär. Referat och kritisk granskning av sakprosatext.

5.4.2 Tala, lyssna och samtala

Fördjupade studier av innehållet för S4 och S5 med fokus på nedanstående punkt

- Muntlig framställning av utredande och argumenterande slag i och inför grupp med tillämpning av den retoriska arbetsprocessen.

5.4.3 Berättande texter och sakprosatexter

Fördjupade studier av innehållet för S4 och S5 med fokus på nedanstående punkter

- Svenska författarskap och skönlitterära verk, vilket även inkluderar teater samt film och andra medier från modern tid. Relationen mellan skönlitteratur och samhällsutveckling, dvs. hur skönlitteraturen har formats av förhållanden och idéströmningar i samhället och hur den har påverkat samhällsutvecklingen.
- Skönlitterära texter inom genrerna prosa, lyrik och dramatik. Litteraturvetenskapligt inriktad analys av stilmedel och berättartekniska grepp. Skönlitterära verkningsmedel. Centrala litteraturvetenskapliga begrepp och deras användning.

5.4.4 Språkbruk

Fördjupade studier av innehållet för S4 och S5.

5.4.5 Informationssökning och källkritik

Fördjupade studier av innehållet för S4 och S5.

6 Utvärdering

6.1 Allmänna principer för utvärdering och betygsättning

Utvärdering är något som sker fortlöpande och som ska ge information om elevernas kunskapsutveckling. Principerna för utvärdering inom Europaskolan återfinns i Konventionen för Europaskolan samt i Europaskolans styrdokument. EU:s nyckelkompetenser för det livslånga lärandet ska också beaktas.

Utvärderingen ger underlag för hur den fortsatta undervisningen ska läggas upp och har stor betydelse för elever, föräldrar och skola när elevernas fortsatta studier planeras. Syftet med utvärdering är också att bedöma elevernas prestationer, men utvärdering behöver inte alltid knytas till betyg. Ett viktigt syfte med utvärdering är att motivera eleverna i deras dagliga arbete och ge dem möjligheter att själva bedöma sina insatser och gå vidare i sin utveckling.

För skolan är utvärderingen en utgångspunkt för reflektion över undervisningens mål, metod och resultat. Utvärderingsresultaten ska påverka undervisningen och kan leda till revideringar och förändringar

Utvärdering av elevernas prestationer ska ske genom att regelbundet genomföra olika typer av diagnoser. Detta ska ske både i skriftligt och muntligt form. Den formativa bedömningen syftar till att fortlöpande informera eleven om den kunskapsmässiga utvecklingen samt att analysera hur målen kan uppnås. Den summativa utvärderingen sker vid terminsslut och sammanfattar elevens uppnådda kunskaper inom det aktuella ämnet. Denna sammanfattning kan ske i betygsform eller i form av omdöme beroende på elevens ålder.

Generellt för bedömning gäller att denna sker med regelbundenhet på ett effektivt sätt samt att ansatsen i bedömningen är individorienterad och uppfattas som likvärdig och rättvis. Övergripande syftar utvärderingen till att stödja elevens generella utveckling vilket innebär att formerna för utvärdering måste varieras för att svara upp mot denna målsättning.

Följande principer gäller för betygsättningen

- Kvaliteter vid bedömningen är bredden och djupet på kunskaperna, den självständiga tillämpningen av dem och förmågan av att kunna presentera dem i tal och skrift. Kraven skall vara anpassade efter elevens mognadsnivå. Kritisk granskning och värdering, förmåga att använda sina kunskaper i nya situationer och att lösa problem är kvaliteter som värderas. Europaskolornas betygsskala skall följas.
- Eleverna skall känna till och förstå kriterierna för bedömningen av deras prestationer och kunna värdera sina egna prestationer.
- Betyg sätts på det som har behandlats och tagits upp i undervisningen.
- Betygsättning förutsätter att eleverna har fått tid och möjlighet att sätta sig in i stoffet
- I betygsättningen ingår allt som eleven presterar i skolarbetet, både muntlig, skriftligt och praktiskt.

6.2 PRIMÄRSTADIET

6.2.1 Kriterier för bedömning på Primär

Europaskolornas kriterier för bedömning av elevernas kunskaper och färdigheter i modersmålet är harmoniserade och återfinns i Carnet Scolaire. Huvuddelen av dessa kriterier är harmoniserade och gäller för all modersmålsundervisning medan ett mindre antal kriterier enbart avser det svenska språket.

6.2.2 Riktlinjer för utvärderingen på Primär

Riktlinjerna för utvärdering på Primär utgår ifrån de allmänna principer som redovisas i 6.1, Allmänna principer för utvärdering och betygsättning

6.3 SEKUNDÄRSTADIET

6.3.1 Kriterier för bedömning på Sekundär

Bedömningen av elevernas kunskaper och färdigheter sker enligt en tiogradig skala som återfinns i Europaskolans allmänna riktlinjer, General Rules of the European Schools, Article 60 Assessment.

6.3.2 Riktlinjer för utvärderingen på Sekundär

6.3.2.1 Muntligt arbete

Det muntliga arbetet utvärderas fortlöpande i den dagliga undervisningssituationen utifrån elevens medverkan och aktivitet, uttrycksförmåga och förmåga att presentera ämnets innehåll. Vid elevens enskilda framträdande bedöms förmågan att väcka intresse och att anpassa sig till mottagaren, klarheten och dispositionen i anförandet, uttrycksfullheten i ordval och meningsbyggnad, sättet att börja och sluta samt att använda bilder, digitala verktyg etc.

6.3.3 Skriftlig framställning

I S 1-S3 uppmärksammas särskilt ordförrådets omfång, förmågan att välja exakta och uttrycksfulla ord, variationen i meningsbyggnaden och flyt och sammanhang i texten.

- I S 4-S5 ligger tyngdpunkten vid bedömningen på innehållet i texten samt styrkor och svagheter i strukturen. Vidare bedöms språkbehandlingen: meningsbyggnad, stavning och interpunktion. Före provet i årskurs 5 förutsätts eleven behärska att skriva sammanhängande med en röd tråd i framställningen och logisk disposition. Även pryddlig tydlig handstil förväntas. I arbeten som handlar om litteratur förväntas framställningen vara logisk med motiveringar och konkreta exempel. Vidare bedöms förmågan att i presentationen av verket smidigt foga in egna tankar och värderingar.
- I S 6 -S7 ingår samma bedömningsområden som tidigare år, dvs. språk, stil, struktur innehåll. Textens djup och personliga karaktär premieras. Den stilistiska förmågan förutsätts ha vidareutvecklats och finslipats.

6.3.4 Skriftliga provuppgifter

För S1-S4 anordnar läraren själv prov. Två skriftliga prov föreskrivs per termin. Eleverna får i god tid veta vad provet går ut på och efter vilka kriterier det skall bedömas.

För S 5 görs en uppgiftsserie på det stoff som har behandlats under läsåret. Fyra prov måste anordnas. Proven genomförs på lektionstid, dvs. 45 minuter. Proven kan t.ex. mäta läshastighet, ordförståelse, läsförståelse, språklig förmåga, förmåga att uttrycka tankar och reflektera och dra slutledningar. Vidare kan det förekomma referat och kommentar, presentation av verk och författare men också rena kunskapsprov i t.ex. språkhistoria. På vårterminen är proven harmoniserade, dvs. lika i alla språkavdelningar.

Det är inför framtiden lämpligt att eleverna får göra referat och novellanalyser under S5.

I proven under S6 på 45 minuter prövas kunskaperna och färdigheterna i språk och litteratur och den egna skriftliga framställningen. Textanalyser med utgångspunkt från det stoff som har behandlats under läsåret är lämpliga uppgifter.

Provet i slutet av första terminen i S7 liknar till sin struktur den egentliga studentexamen.

6.3.5 EB-studentexamen

Se bilaga

7 Bedömning, betygsättning och stödmaterial i det nationella skolsystemet i Sverige

Kursplanerna för grundskolan och ämnesplanerna för gymnasieskolan i Sverige avslutas med kunskapskrav. Kunskapskraven är konstruerade utifrån de mål som finns i ämnets syfte och det centrala innehållet för respektive treårsperiod eller gymnasiekurs och ska ligga till grund för lärarens bedömning av elevens kunskaper och förmågor i ämnet. Under flikarna *Kursplaner och betyg* samt *Prov och bedömning* på Skolverkets webbplats www.skolverket.se återfinns denna information.

För att stödja lärares genomförande av de nya kurs- och ämnesplanerna tar Skolverket fram en rad olika stödmaterial. Många av dessa kan även vara värdefulla för lärare i Europaskolan att ta del av. Till exempel finns här filmer, diskussionsunderlag m.m. Allt stödmaterial finns samlat på Skolverkets webbplats.

BILAGA

EB-studentexamen, Referens 3812-D-96

Provet och provets bedömning skall anpassas till att språket har lästs under en tolvårsperiod i en modersmålsgrupp.

1 ALLMÄNNA KRAV

Provet är avsett att pröva studentens förmåga att

- förstå en ”text” med utgångspunkt från specifika och ämnesövergripande kunskaper,
- att tillämpa sina språkliga kunskaper och färdigheter,
- att tillämpa de specifika och övergripande metoder och tekniker som är nödvändiga för att analysera en text, utforma ett svar på texten samt skapa en effektiv skriftlig kommunikation.

Med ”text” avses varje form av skrivet, bildbaserat eller audiovisuellt material. Det kan vara fråga om en eller flera ”texter”.

2 DET SKRIFTLIGA PROVET I SPRÅK 1

2.1 Krav

Provet är avsett att pröva studenternas förmåga att förstå, analysera och tolka en text samt att reagera personligt på texten med utgångspunkt från sitt eget omdöme, sin allmänna och litterära bildning samt sin erfarenhet.

Dessutom är provet avsett att pröva studenternas förmåga att behärska språket i skrift, att redovisa komplicerade sammanhang samt att argumentera på ett klar och tydligt sätt.

2.2 Anvisningar för examen

Det skriftliga provet skall ha som utgångspunkt det arbete som utförts under sekundärstadiet klass 6 och 7 samtidigt som sådana färdigheter och kunskaper som förvärvats tidigare tillämpas.

2.3 Provets längd

Provets längd är 240 minuter

2.4 Provets utformning

Provet kräver att studenten utvecklar texten i en eller flera riktningar.

2.5 Ämnenas art och antal

Tre ämnen föreslås. Studenten måste välja ett av dem. Varje ämne omfattar en till tre frågeställningar. Två ämnen gäller litterära verk medan det tredje har som utgångspunkt t.ex. en tidnings- eller tidskriftsartikel.

2.6 Textens natur

Lärarna kan föreslå autentiska texter av alla slag. Texter som endast innehåller information eller beskrivningar bör undvikas. Likaså bör inte texter förekomma som kan väcka anstöt eller vara alltför känslomässigt upprörande.

Textens svårighetsgrad vad avser ordförråd, meningsbyggnad, abstraktionsnivå och informationstäthet bör anpassas till den förmåga en elev förväntas ha efter att ha studerat sitt modersmål under tolv år.

Texten omfattar normalt ca 700 ord, men detta gäller inte lyriska texter som dikter eller sånger.

Radnummer skall anges på var femte rad. Textens källa ska ges.

2.7 Hjälpmedel

Inga hjälpmedel är tillåtna.

Texter som inte studerats i klassen kan få ord- eller faktaförklaringar, men inte fler än sex.

2.8 Betygsättning

Bedömning skall ske med utgångspunkt från kraven i 2.1.

3 DET MUNTliga PROVET I SPRÅK 1

3.1 Krav

Provet är avsett att pröva studentens förmåga att

- tala, d.v.s. uttrycka sig flytande, korrekt och på ett sammanhängande sätt på Språk 1; uttal och intonation bör vara korrekta,
- uttrycka sig på ett självständigt och sammanhängande sätt i ett längre anförande,
- delta i en dialog, d.v.s. uppfatta examinatorns frågor och besvara dem,
- förstå, analysera och tolka den föreslagna texten samt reagera på den på ett personligt sätt,
- tillämpa sina kunskaper från skolarbetet på den information texten ger och den kulturella bakgrund texten har.

3.2 Anvisningar för examen

Provet genomförs på exakt samma sätt för alla språk.

Det muntliga provet skall ha som utgångspunkt sådana kunskaper och färdigheter som inhämtats under år sex och sju på sekundärstadiet men det tar också upp kunskaper och färdigheter som förvärvats tidigare.

3.3 Provets längd

Provet omfattar 20 minuter inklusive betygssättning. För varje prov skall studenten få 20 minuter i förberedelsestid.

3.4 Provets utformning

För provet används en text eller flera texter som inte har studerats i förväg och som delas ut till studenterna 20 minuter före provet. Till texten bifogas två eller tre skriftliga frågor, som ger studenterna vägledning vid förberedelserna.

Provet skall bestå av två delar och ge studenterna möjlighet att

- läsa högt och i detalj redogöra för de bärande idéerna i texten,
- samtala med examinatorn om texten och sådant som anknyter till texten på olika sätt.

3.5 Textens natur

Texten måste väljas i anslutning till det arbete som har utförts i klassrummet under år 6 och 7. Autentiska texter av alla slag kan föreslås. Man skall dock undvika texter som endast innehåller information samt texter som väcker anstöt eller alltför mycket upprör studenternas känslor.

Textens svårighetsgrad beror på flera faktorer som ordförråd, meningsbyggnad, abstraktionsnivå och informationstäthet. Textvalet anpassas till de krav man kan ställa på en elev som läst sitt modersmål under 12 år.

Texten skall bestå av c:a 400 ord men detta gäller inte lyriska texter som dikter eller sånger.

3.6 Övriga hjälpmedel

Inga

3.7 Betygsättningen

Bedömningen skall ske med utgångspunkt från de krav som uppräknats under 3.1.